

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริโภคมักปลอตกภัยในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 207 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคมักปลอตกภัย

จากการสำรวจผู้บริโภคมักปลอตกภัยในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยไปศึกษาได้พบว่าร้อยละ 74.4 เป็นเพศหญิง ผู้บริโภคมักปลอตกภัยที่ให้ข้อมูลอยู่ในฐานะสมาชิกภายในครอบครัวเป็นส่วนมากพบร้อยละ 65.2 เป็นหัวหน้าครอบครัวร้อยละ 19.3 และเป็นผู้อาศัยร้อยละ 15.5 ผู้บริโภคมักปลอตกภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 41.5 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี รองลงมา ร้อยละ 29.5 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 17.4 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 11.1 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และ อายุมากกว่า 60 ปีมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.5 โดยผู้บริโภคมักปลอตกภัยมีอายุน้อยที่สุด 16 ปี อายุมากที่สุด 62 ปี อายุเฉลี่ย 35.02 ปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.299 ผู้บริโภคมักปลอตกภัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.2 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 29.5 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 13.0 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 7.7 มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ร้อยละ 7.2 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ป.6) ร้อยละ 4.8 มีการศึกษาระดับปริญญาโท และ ร้อยละ 1.4 มีการศึกษาระดับปริญญาเอก สมาชิกครัวเรือนผู้บริโภคมักปลอตกภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 55.6 มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4-7 คนถือว่าเป็นครอบครัวขนาดกลาง รองลงมา ร้อยละ 37.7 มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คนถือว่าเป็นครอบครัวขนาดเล็ก และ ร้อยละ 6.8 มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวนมากกว่า 7 คนถือว่าเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุดคือ 1 คน มากที่สุด 10 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.682 ผู้บริโภคมักปลอตกภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 32.9 มีอาชีพค้าขาย รองลงมา ร้อยละ 27.5 มีอาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 16.9 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 15.0 มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.3 มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา และร้อยละ 3.4 มีอาชีพแม่บ้าน รายได้ของผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 มีรายได้ 60,001-100,000 บาท/ปี รองลงมา ร้อยละ 18.8 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60,000 บาท/ปี ร้อยละ 18.4 มีรายได้มากกว่า 180,000 บาท/ปี ร้อยละ 15.5 มี

รายได้ 100,001-140,000 บาท/ปี และร้อยละ 11.6 มีรายได้ 140,001-180,000 บาท/ปี ตามลำดับ ผู้บริโภคผักปลอดภัยมีรายได้ต่ำสุด 18,000 บาท/ปี มีรายได้สูงสุด 780,000 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 108895.548 รายได้ของครอบครัวผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 62.3 มีรายได้ 100,001-400,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 21.7 มีรายได้ 400,001-700,000 บาท/ปี ร้อยละ 6.3 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท/ปี ร้อยละ 5.3 มีรายได้มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี และร้อยละ 4.3 มีรายได้ 700,001-1,000,000 บาท/ปี ตามลำดับ รายได้รวมของผู้บริโภคผักปลอดภัยต่ำสุด 54,000 บาท/ปี มีรายได้สูงสุด 4,200,000 บาท/ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 477,648.993

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริโภคผักในครอบครัว

จากการศึกษาแหล่งซื้อผักปลอดภัยของผู้บริโภคประจำ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 ซื้อจากตลาดนัดสินค้าเกษตร รองลงมา ร้อยละ 46.4 ซื้อจากซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 41.0 ซื้อจากตลาดสด ร้อยละ 37.7 ซื้อจากร้านค้าโครงการหลวง ร้อยละ 27.5 ซื้อจากร้านขายสินค้าปลอดสารพิษทั่วไป และร้อยละ 9.7 ซื้อจากสวนผัก จากการศึกษาเหตุผลที่ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากแหล่งนั้น พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 57.0 เพราะเหตุผลสะดวก รองลงมา ร้อยละ 52.2 เพราะเหตุผล คุณภาพเชื่อถือได้ ร้อยละ 49.3 เพราะเหตุผลได้ของสด ร้อยละ 38.2 เพราะเหตุผลมีสินค้าให้เลือกหลากหลายเท่ากับเพราะเหตุผลราคาถูก ร้อยละ 24.2 เพราะเหตุผลเป็นเส้นทางที่ผ่านประจำ และร้อยละ 1.4 เพราะเหตุผลอื่น ๆ คือ คุณภาพสะอาดของร้านค้า รู้จักกับผู้ชาย เชื่อถือแหล่งผลิต จากการศึกษาหลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อผักปลอดภัยของผู้บริโภค พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 51.2 พิจารณาจากลักษณะภายนอก รองลงมา ร้อยละ 50.7 พิจารณาจากมีตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 43.0 พิจารณาจากความเชื่อถือในผู้แทนจำหน่าย ร้อยละ 14.0 พิจารณาจากข่าวสารต่างๆ ร้อยละ 0.5 พิจารณาจากหลักเกณฑ์อื่น ๆ คือการจัดเรียงผักปลอดภัยไม่ปะปนกับผักธรรมดา จากการศึกษาความสม่ำเสมอในการบริโภคผักปลอดภัยของผู้บริโภค พบว่า ร้อยละ 47.0 บริโภคผักปลอดภัยสม่ำเสมอ และร้อยละ 52.2 บริโภคผักปลอดภัยไม่สม่ำเสมอ จากการศึกษาเหตุผลที่ผู้บริโภคตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัย พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 69.1 บริโภคเพราะห่วงใยสุขภาพ รองลงมา ร้อยละ 60.4 บริโภคเพราะคุณค่าทางอาหาร ร้อยละ 30.9 บริโภคเพราะความชอบ ร้อยละ 8.2 บริโภคเพราะค่านิยม และร้อยละ 7.2 บริโภคเพราะห่วงใยสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาจำนวนครั้งในการประกอบอาหารเองของผู้บริโภคผักปลอดภัย พบว่า ร้อยละ 50.7 ประกอบอาหารเอง 8-14 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมา ร้อยละ 30.0 ประกอบอาหารเองน้อยกว่าหรือเท่ากับ 7 ครั้ง/สัปดาห์ และร้อยละ 19.3 ประกอบอาหารเองมากกว่า 14 ครั้ง/สัปดาห์ จากการศึกษารูปแบบการบริโภคผักปลอดภัยของ

ผู้บริโภครอบ 3 เดือน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 89.9 บริโภคทั้งสุกและปรุงก่อนบริโภค รองลงมา ร้อยละ 8.2 นำมาปรุงก่อนบริโภค และร้อยละ 1.9 บริโภคสดเท่านั้น จากการศึกษาความพึงพอใจใน ระดับราคาผักปลอดภัย พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 72.9 พึงพอใจในระดับราคา และร้อยละ 27.1 ไม่พึงพอใจในระดับราคา จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคถึงเหตุผลที่ทำให้ ผักปลอดภัยมีราคาสูงกว่าผักทั่วไป พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 68.6 คิดว่าผักปลอดภัยมี การดูแลรักษาในการผลิตยากกว่าผักทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 45.4 คิดว่ามีขั้นตอนในการตรวจสอบ สารพิษตกค้าง ร้อยละ 23.2 คิดว่ามีทรายหื้อและบรรจุภัณฑ์ที่ห่อหุ้ม ร้อยละ 15.9 คิดว่าได้ปริมาณ ผลผลิตที่ลดลง และร้อยละ 13.0 คิดว่าผ่านคนกลางหลายระดับ จากการศึกษาแหล่งข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับผักปลอดภัยที่ผู้บริโภคได้รับ พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 29.5 ศึกษาด้วย ตนเอง รองลงมา ร้อยละ 27.5 จากวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 15.0 จากการพบโดยบังเอิญแล้วเกิดความ สนใจ ร้อยละ 14 จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 10 จากนิทรรศการและจากการได้รับเข้าอบรมเกี่ยวกับการ เกษตรที่ผลิตผักปลอดภัย ร้อยละ 1.4 จากการเป็นสมาชิกชมรมที่เกี่ยวข้องกับผักปลอดภัย และ ร้อยละ 1.0 จากแหล่งอื่นๆคือ โรงพยาบาล สถานีอนามัย ตามลำดับ จากการศึกษาความเห็นในการ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผักปลอดภัยตามสื่อต่างๆ พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยทั้ง 207 คน มี ความเห็นว่าควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผักปลอดภัยตามสื่อต่างๆให้มากขึ้น จากการศึกษาความ คิดเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของแหล่งจำหน่ายผักปลอดภัย พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.4 มีความเห็นว่าแหล่งจำหน่ายผักปลอดภัยไม่เพียงพอ และร้อยละ 12.6 มีความเห็นว่า แหล่งจำหน่ายผักปลอดภัยเพียงพอ จากการศึกษาความยินดีในการจ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อการบริโภค ผักปลอดภัย พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 83.1 มีความยินดีจ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อป้องกัน ความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยในการบริโภคผักปลอดภัย และร้อยละ 16.9 ไม่ยินดีในการจ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยในการบริโภคผักปลอดภัย จากการศึกษาความเห็นของ ผู้บริโภคในการส่งเสริมการบริโภคผักปลอดภัยจะสำเร็จได้หรือเมื่อแก้ไขส่วนต่างของราคาเมื่อ เทียบกับผักสดทั่วไปให้มีค่าน้อยที่สุดใช่หรือไม่ พบว่าผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 77.3 ตอบว่าใช่ และร้อยละ 16.9 ตอบว่าไม่ใช่ จากการศึกษาการตัดสินใจของผู้บริโภคในการบริโภค ผักปลอดภัยเป็นประจำ พบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยร้อยละ 583.9 ตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยเป็น ประจำ และร้อยละ 41.1 ตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยไม่เป็นประจำ

ตอนที่ 3 ข้อมูลทางด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลอตกภัย

ความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลอตกภัย

การวิเคราะห์หาความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลอตกภัยในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการสร้างคำถามแบบตอบถูกหรือผิด จำนวน 15 ข้อ ซึ่งโดยข้อมูลรวมพบว่าความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลอตกภัยในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความรู้มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 0.77

ข้อที่ผู้บริโภคมีระดับความรู้มากมีจำนวน 9 ข้อ (มีช่วงคะแนน 0.76-1.00) คือ ข้อ 1 ประเภทการทำการเกษตรในการผลิตปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.92 ข้อ 2 การทำการเกษตรกลางแจ้งและทางมุ้งสามารถผลิตปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.91 ข้อ 5 อันตรายจากสารเคมีตกค้างในอาหารมีคะแนนเฉลี่ย 0.87 ข้อ 6 การบริโภคปลอตกภัยช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์มีคะแนนเฉลี่ย 0.94 ข้อ 7 การบริโภคปลอตกภัยลดความเสี่ยงในการเจ็บป่วยมีคะแนนเฉลี่ย 0.96 ข้อ 8 การบริโภคปลอตกภัยลดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีของเกษตรกรมีคะแนนเฉลี่ย 0.89 ข้อ 9 ปุ๋ยอินทรีย์มีคะแนนเฉลี่ย 0.90 ข้อ 10 การใช้สารสกัดจากพืชในปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.91 ข้อ 15 การขนส่งปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.84

ข้อที่ผู้บริโภคมีระดับความรู้ปานกลางมีจำนวน 3 ข้อ (มีช่วงคะแนน 0.51-0.75) คือ ข้อ 4 การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์และสารเคมีควบคุมกำจัดศัตรูพืชมีคะแนนเฉลี่ย 0.74 ข้อ 13 วิธีการในการกำจัดแมลงศัตรูพืช มีคะแนนเฉลี่ย 0.62 ข้อ 14 การใช้จุลินทรีย์ในปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0

ข้อที่ผู้บริโภคมีระดับความรู้น้อยมีจำนวน 3 ข้อ (มีช่วงคะแนน 0.26-0.50) คือ ข้อ 3 การใช้สารเคมีในการผลิตปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.44 ข้อ 11 การใช้สารจับใบในปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.50 ข้อ 14 การเก็บรักษาผลผลิตปลอตกภัยมีคะแนนเฉลี่ย 0.38

ซึ่งโดยข้อมูลรวมพบว่าความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลอตกภัยในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความรู้มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 0.77

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ถิ่นในการปรุงอาหารเอง ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ Statistical Package for the Social, SPSS จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square test) พบว่าจากการทดสอบหาความสัมพันธ์ จะพบตัวแปรอิสระสองตัวที่มีความสัมพันธ์ กับตัวแปรตาม นั่นคือการศึกษาของผู้บริโภค และถิ่นในการปรุงอาหารเองในครอบครัวต่อสัปดาห์ จะสามารถพยากรณ์ได้ว่าผู้ที่การศึกษา และมีความถนัดในการปรุงอาหารเองภายในครัวเรือนจะมีความรู้ความเข้าใจในผักปลอดภัยสูง อาจเนื่องมาจากความถนัดในการซื้อผัก และมีความรู้พื้นฐานในการซื้อผักปลอดภัยมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย และผู้ที่มีความถนัดในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนบ่อยจะได้รับข้อมูลข่าวสารบ่อยครั้งกว่าผู้ไม่ได้ปรุงอาหารเองในครัวเรือนบ่อยครั้ง และระดับการศึกษามีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้ง่ายกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

จากการทดสอบสมมติฐานจากการวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม

ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ความถนัดในการปรุงอาหารเอง ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ Statistical Package for the Social, SPSS จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียวเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความรู้ความเข้าใจผักปลอดภัยจากการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความรู้ความเข้าใจผักปลอดภัยได้ดังนี้

$$y = a + b_{11}x_{11}$$

หรือ ความรู้ = $23.653 + 0.941$ ความถนัดในการปรุงอาหารเองใน 1 สัปดาห์

$$R = 0.315, \quad R^2 = 0.099, \quad R^2_{adj} = 0.095, \quad SEE = 1.735, \quad F = 21.796$$

จากสมการดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริโภคที่มีความถนัดในการปรุงอาหารเองใน 1 สัปดาห์สูง จะมีความรู้ความเข้าใจผักปลอดภัยมาก สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอย่าง

มีนัยสำคัญ ร้อยละ 9.90 (ดูค่าของ R^2) ซึ่งแสดงว่ายังมีตัวแปรอื่นอีกหลายตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่ยังไม่ได้นำมาศึกษาในที่นี้ ตัวแปรอื่นที่ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ อาจเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจในผักปลอดภัยนั้นเกิดจากความสนใจเฉพาะบุคคล ดังนั้นผู้ที่ไม่มีความสนใจด้านนี้ จะไม่ได้รับรู้ข่าวสารและเกิดความรู้ความเข้าใจในผักปลอดภัย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สมาชิกในครัวเรือน รายได้ของครอบครัวผู้บริโภค จึงไม่มีความสัมพันธ์ในความรู้ความเข้าใจผักปลอดภัยของผู้บริโภคเลย

ตอนที่ 5 ปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะของผู้บริโภคผักปลอดภัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะของผู้บริโภคผักปลอดภัย ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ผักปลอดภัย

1. อยากให้มีการสร้างมาตรฐานและมีหน่วยงานที่เชื่อถือได้รับผิดชอบ รับรองผักปลอดภัยจริงๆ มีการสุ่มตรวจสอบเพื่อหาสารเคมีปนเปื้อนทั้งผักปลอดภัยและผักทั่วไป
2. ผู้บริโภคไม่แน่ใจว่าผักที่มีบรรจุภัณฑ์มีตรารับรองหน่วยงานจากราชการ เพราะมีผู้ขายบางรายนำผักทั่วไปมาใส่ถุงที่มีตรารับรองเพื่อเพิ่มราคาขายให้กับผู้บริโภค
3. อยากให้บรรจุภัณฑ์แสดงรายละเอียดแสดงความเด่นชัด บอกรายละเอียดเป็นมาตรฐานและมีราคาแน่นอน วิธีการเก็บรักษา ชื่อที่อยู่ผู้ผลิตเพื่อผู้ซื้อจะได้ติดต่อโดยตรงไม่ผ่านคนกลาง แสดงให้ทราบถึงข้อดีในการบริโภคผักปลอดภัยเพื่อส่งเสริมการบริโภคผักปลอดภัย
4. ผู้บริโภคเป็นกังวลกับการปนเปื้อนของสารเคมีเพราะผู้ขายบางรายในตลาดสดนำผักปลอดภัยปะปนกับผักทั่วไปในการขนส่ง และวางจำหน่ายร่วมกัน
5. ผู้บริโภคต้องการให้มีการเพิ่มปริมาณบรรจุของผักปลอดภัยเพราะมีจำนวนน้อยเกินไป
6. ผู้บริโภคมีความต้องการให้มีผักปลอดภัยมีหลากหลายชนิดมากขึ้น เพราะชนิดของผักปลอดภัยยังมีไม่หลากหลายไม่สามารถเลือกซื้อผักได้ทุกชนิดตามที่ต้องการ

ด้านราคาผักปลอดภัย

1. ผู้บริโภคยังมีความเห็นว่าราคาของผักก่อนข้างสูงกว่าผักทั่วไปที่มีในท้องตลาด ผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยไม่มีกำลังในการซื้อ หากผักปลอดภัยมีจำนวนมาก และมีราคาไม่แตกต่างจากผักทั่วไป ประชาชนจะหันมาบริโภคผักปลอดภัยมากขึ้น
2. ผู้บริโภคต้องการให้มีการบรรจุผักปลอดภัยหลายขนาดเพื่อจะได้มีหลายระดับราคา ตรงกับความต้องการให้มากขึ้น
3. ผู้บริโภคต้องการให้ราคาของผักปลอดภัยมีความเหมาะสมกับปริมาณของผัก เนื่องจากผู้บริโภคยังมีความเห็นว่าปริมาณผักยังน้อยเกินไป

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

1. ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรจัดให้มีการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันยังมีแหล่งจำหน่ายไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคทั่วไป
2. ตลาดสดทุกตลาดควรมีผักปลอดภัยจำหน่ายอย่างน้อยตลาดละ 1 จุด
3. จัดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดรถจำหน่ายผักปลอดภัยเข้าไปขายตามแหล่งชุมชนที่ห่างไกล

ด้านการประชาสัมพันธ์ผักปลอดภัย

1. ประชาชนทั่วไปส่วนมากยังไม่ได้รับความรู้ และขาดความเข้าใจในผักปลอดภัยน้อย ควรรณรงค์ให้ความรู้ สร้างความเชื่อมั่นในผักปลอดภัยและสร้างค่านิยมในผู้บริโภคทุกระดับ
2. มีการจัดอบรมผู้ขายให้มีความรู้สามารถให้คำแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค

การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัยในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้และความเข้าใจของผู้บริโภคที่มีต่อผักปลอดภัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ รูปแบบการบริโภคผักในครอบครัว กับความรู้และความเข้าใจผักปลอดภัย ปัญหาและอุปสรรคของผู้บริโภค ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจ

เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าซึ่งข้อมูลโดยเฉลี่ยรวมพบว่ามีระดับความรู้มาก แต่พบว่าผู้บริโภคมีระดับความรู้ในด้านต่างๆดังนี้ ด้านการใช้สารเคมีในการผลิตผักปลอดภัย ด้านการใช้สารจับใบในผักปลอดภัย ด้านการเก็บรักษาผลผลิตผักปลอดภัย และผู้บริโภคมีระดับความรู้ปานกลาง คือ ด้านการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์และสารเคมีควบคุมกำจัดศัตรูพืช ด้านวิธีการในการกำจัดแมลงศัตรูพืช ด้านการใช้จุลินทรีย์ในผักปลอดภัยดังนั้นในการส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพก็ควรส่งเสริมเน้นหนักให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมี และการเก็บรักษาผลผลิตผักปลอดภัย ควรเพิ่มความรู้ให้กับผู้บริโภคเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายที่ไม่สามารถใช้ได้ในการผลิตผักปลอดภัย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัย พบว่า ความถี่ในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนและการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ แสดงว่า ผู้บริโภคที่มีจำนวนครั้งในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนมากจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักปลอดภัยมาก หรือผู้บริโภคที่มีจำนวนครั้งในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนน้อยก็จะมีรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักปลอดภัยน้อย โดยความรู้ความเข้าใจส่วนใหญ่ของผู้บริโภคเกิดจากความสนใจที่จะรักษาสุขภาพของตนเองและบุคคลในครอบครัว ดังนั้นจึงตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัย ดังนั้นเมื่อผู้บริโภคที่มีความถี่ในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนมากจะมีโอกาสในการได้รับข่าวสารมากกว่าผู้ที่มีความถี่ในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนน้อย เนื่องจากได้รับรู้ข่าวสารจากแหล่งจำหน่ายเช่น แผ่นพับ ใบปลิว ข่าวสารจากผู้จำหน่าย การรับสมัครสมาชิก ชมรม การจัดป้ายนิเทศความรู้ และพื้นฐานในด้านการศึกษาของผู้บริโภคเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร และมีความเข้าใจในผักปลอดภัย ได้มากกว่าผู้ที่มีพื้นฐานในการศึกษาน้อย

ฉะนั้นแนวทางการแก้ไขอาจทำได้โดยกระจายข่าวสารของสื่อเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ จัดนิทรรศการให้ความรู้ในห้างสรรพสินค้า จัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับข้อมูลผักปลอดภัย จัดทำหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับผักปลอดภัยในสถาบันการศึกษา เนื่องจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักปลอดภัยเป็นความรู้เฉพาะกลุ่มบุคคลที่สนใจรักษาสุขภาพตนเองและครอบครัว ประชาชนทั่วไปมักจะไม่ได้รับความรู้ เพราะแหล่งข่าวสารยังไม่หลากหลายถ้าไม่เกิดความสนใจจริงก็จะมีโอกาสที่จะได้รับความรู้น้อย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัยในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคยังไม่มีความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการส่งเสริมการบริโภคผักปลอดภัย ดังนั้นจึงควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคมีความเข้าใจในเทคโนโลยีในการผลิตผักปลอดภัย
2. เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบความปลอดภัยของผักทั้งผักธรรมชาติและผักปลอดภัย ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งผู้บริโภคหากเกิดความสงสัยไม่มั่นใจในผักที่ผู้จำหน่าย สามารถในมาตรวจสอบหาความปลอดภัยได้ทันที ซึ่งจะช่วยสร้างมาตรฐาน ความรับผิดชอบของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการบริโภคผักปลอดภัยมากขึ้น
3. ผู้บริโภคยังไม่มีความพอใจในเรื่องราคาและแหล่งจำหน่าย ซึ่งเป็นปัญหาในด้านการตลาดของผักปลอดภัย เนื่องจากราคาผักปลอดภัยยังมีราคาค่อนข้างสูงและมีแหล่งจำหน่ายน้อย ควรส่งเสริมให้มีผักปลอดภัยในทุกตลาดสดทั่วไป หรือมีการวางจำหน่ายผักปลอดภัยในแหล่งต่างๆอย่างทั่วถึง
4. จากการรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งการจัดการด้านการตลาดร่วมกันคือ กลุ่มตลาดนัดอิมบูนู ซึ่งสามารถเป็นแนวทางตัวอย่างในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ชนบทต่างๆ
5. จากการวิจัยผู้บริโภคยังให้ความสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าปัญหาของตนเอง จึงควรกระตุ้นให้ประชาชนเพิ่มความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีหรือสารพิษโดยไม่จำเป็น เพื่อลดการตกค้างของสารพิษต่างๆ อีกทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่ประเทศพัฒนาแล้วนำมาใช้เป็นเครื่องกีดกันทางการค้าอีกด้วย
6. ในการทำวิจัยแบบสอบถามที่ใช้จะต้องใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ และกระชับ สะดวกในการตอบคำถาม เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีเวลาไม่มากจึงเกิดอุปสรรคเพราะในการสอบถามต้องใช้เวลา ผู้ตอบแบบสอบถามจึงไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะผู้บริโภครักปลูกผักเท่านั้น และส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักปลอดภัยในระดับมาก ซึ่งถ้าหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้บริโภคทั่วไปที่ไม่บริโภคผักปลอดภัยเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมปลูกปลอดภัย เพื่อเพิ่มการความต้องการผักปลอดภัยมากขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคปลูกปลอดภัย จึงควรที่จะวิจัยเพิ่มทางด้าน ทักษะคติ ความต้องการ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ในการบริโภคผักปลอดภัย ทั้งผู้บริโภคปลูกปลอดภัยและผู้ไม่บริโภคผักปลอดภัย
3. เนื่องจากในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยประสบปัญหา ในการสอบถามผู้บริโภครัก เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีเวลาน้อย ผู้ที่มีความสนใจที่จะทำวิจัยด้านนี้ควรออกแบบแบบสอบถามให้ความกระชับและเข้าใจง่าย ใช้เวลาในการสัมภาษณ์น้อยที่สุด